

CO JE KAPRAŘINA a co kaprománie?

Vyznavači Petrova cechu mají u nás bohatou historii a zájmovou rozmanitost. S výjimkou **naprosto všestranných rybářů** ale většina rekreačních rybářů upřednostňuje spíše určité druhy ryb vzhledem k oblíbené technice jejich lovu anebo pro jejich konzumní hodnotu.

text: Josef Kuthan ilustrace: Jiří Srna

Tradice šlechtění a produkce kapra v rybníčním hospodářství se projevila i v trvalé popularitě tohoto rybního druhu. Není proto divu, že v rybářských časopisech a publikacích vycházejících v češtině, zaujímá problematika lovu kapra zcela dominantní postavení v porovnání se všemi ostatními druhy ryb. V současné době se stále více rozděluje, obrazně řečeno, do dvou názorových větví. Ta starší dříve vyrostlá na symbolickém stromu lovu ryb udicí ustupuje v rybářském tisku do pozadí. Tedy trochu zasychá – ve srovnání s mladší a tedy později vyrůstající větví soudobé rybařiny.

První větví je tradiční orientace kaprařů na lov naší oblíbené vánoční ryby

Je založená na vyhledávání vhodných typů vod, výběru denních i ročních období a také na různých obměnách lovu. Na malých a velkých vodách, stojatých i proudných vyžaduje úspěšný lov kapra důvtip a zkušenost při volbě různých nástrah rostlinného nebo živočišného původu. Během několika generací rybářů byly vyvinuty různé druhy indikátorů záběru a dalších, často po domácku zhotovených pomůcek při lovu za nejrůznějších podmínek. Domnívám se, že má u nás stále relativně největší počet příznivců, z nichž mnozí obohacují trvale jídelníček své rodiny a přátel zdravým rybím masem. Tato cílená aktivita našich rybářů si zaslouží své tradiční označení kaprařina.

Druhá větev pomyslného stromu lovu ryb udicí k nám dorazila z Velké Británie

Zvýšený rybářský tlak související s celkovou hospodářskou prosperitou donutil i sportovně založené britské rybáře orientovat svůj tradiční smysl na vyhledávání nových technik lovu ze stále méně hojných lososovitých ryb na ryby kaprovité. Vznikl u nich nápad netradičně lovit kapra „na vlas“ (prý manželek) s háčkem umístěným mimo nástrahu. Ta musela ale být odolná vůči ataku jiných menších rybek, což se dosáhlo varem vhodné směsi ve vodě (anglicky: to boil) a odtud název boilie (česky: něco jako „varek“). S novou technikou k nám přišel i byznys, takže vše, co novodobí kapraři potřebují, je k dispozici v každém rybářském obchodě jen s jediným omezením – jak hluboko jsou ochotni sáhnout do kapsy. Není divu, že nabídka láká stále více i těch, kteří se dříve lovu kaprů nevěnovali a nabídce provázené hojnou reklamou podléhají. Cílem prostě není ulovit obyčejného kapra, ale jen toho

největšího a nejtěžšího a vzpomínku na úlovek zachytit na fotografii. Ulovené ryby velkoryse pouštějí v mylném přesvědčení, že jim nijak neublížili a myšlenku na kapří řízek pokládají za největší prohrěšek proti sportovnímu duchu svého počínání. Tato stále více propagovaná a podporovaná aktivita může být proto právem označována jako kaprománie.

Pokusím se o porovnání obou rybářských filozofií. Samotnou kaprařinu pokládám za organickou součást tradičního pojetí rybařiny bez přívlastků, která je srozumí-

telná svým pojetím a užitečností i široké veřejnosti. Nevyžaduje velkých finančních nákladů na vybavení a rybáře vede především k širšímu souznění s přírodou a s nutností vypořádat se proměnlivými přírodními podmínkami různých revírů. Jsou pro ni příznivé především svazové revíry. Kaprománie se vyznačuje podstatně menší rozmanitostí způsobů lovu a stále více se přibližuje podmínkám závodního rybolovu na položenou. Svým pojetím může přilákat zájem veřejnosti nanejvýš jen oceňováním hmotnosti jednotlivých úlovků. Nezdá se být ani vhodným způsobem výchovy začínající rybářské mládeže nejen z finančního hlediska, ale především pro svou jednostrannost a z obecnějšího pohledu i samoučelnost. Ukazuje se, že podmínkám kaprománie vyhovují hlavně podmínky na privátních vodách – už pro jejich výraznější ovlivnění byznysem jejich majitelů. ČRS i MRS se asi nevyhnou dilematu, jak se k oběma těmto směrům lovu kapra postavit, například vhodnými úpravami Rybářského řádu. Pro jejich funkcionáře by to byl aktuální a současně delikátní a nevděčný úkol.